

Irmologion MUS I 80 / SNM Bratislava

Rukopisný irmologion bol dokončený 18. 9. roku 1800. Nachádzal sa určitý čas v obci Jasenov (okr. Humenné) a dnes je uložený v SNM. Presné a pravidelné písmo rukopisu na prvý pohľad budí dojem, akoby kniha bola tlačená. Táto skutočnosť, ako aj svojrázne iluminácie na začiatku kapitol a rok vzniku nás vedú k tomu, aby sme pamiatku považovali za jeden z cca. 30 rukopisných irmologionov J. Juhaseviča.

V našom zozname budeme uvádzať jednak vlastné číslovanie rukopisu (vpravo hore na vrchnej strane listu), ako aj číslo podľa poradia v súbore fotografií jednotlivých stránok. Nápevy v irmologione sú buď karpatsko-haličským variantom kyjevského *znamenného* (znam.) rozspevu alebo karpatsko-haličského *bulharského* (bolh.) rozspevu.

Základný nedeľný Oktoich

Irmologion začína od 17. strany 3. piesňou (bez začiatku) kánona. Na chýbajúcich 16 stranách sa nachádzali základné spevy nedeľného oktoichu pre 1. až 4. hlas. Keďže hlasy 6-8 sa nachádzajú zhruba na 10 listoch, hlasy 1-5 by mali zaberat' približne $10 \cdot 5/3 \approx 17$ listov, čiže irmologion musel začínať oktoichom.

č.listu/obr.	Názov spevu	Liturg. miesto	Hl.	Typ	Poznámky
17/1 - 18/3	Kánon, piesne 3-9	Nedeľa, utiereň	5	znam.	
18/3 - 19/5	Dogmatik <i>Kto tebe ne ublažiť,</i> Bohorodičen <i>Tvoréc izbávitel'</i>	Sobota, večiereň	6	znam.	
19/5-6	Sidálen <i>Hróbu otvérstu</i>	Nedeľa, utiereň	6	bolh.	Iba prvý z 6 sidálnov
19/6 - 21/9	Kánon, piesne 1-9	Nedeľa, utiereň	6	znam.	
21/9 - 22/11	Dogmatik <i>Máti úbo poználasja</i> Bohorodičen <i>Pod króv tvoj</i>	Sobota, večiereň	7	znam.	
22/11	sidálen <i>Známenanu hróbu</i>	Nedeľa, utiereň	7	bolh.	Iba prvý sidálen. V záverečnej kadencii tón <i>e</i> je rozvinutý ako v znamennom rozspeve 7. hlasu.
22/11- 24/15	Kánon, piesne 1-9	Nedeľa, utiereň	7	znam.	
24/15- 25/18	Dogmatik <i>Cár nebésnyj</i> Bohorod. <i>Beznevístnaja Divo</i>	Sobota, večiereň	8	znam.	
25/18	sidálen <i>Voskrésl jesí</i>	Nedeľa, utiereň	8	bolh.	Iba prvý sidálen.
25/18- 27/22	Kánon, piesne 1-9	Nedeľa, utiereň	8	znam.	

Podobník: zoznam vzorových melódii stichir a sidálnov

č.listu/obr.	Názov spevu	Liturg. miesto	Hl.	Typ	Poznámky
27/22	<i>Nebésnych činov</i>	Nedeľa, večiereň	1	znam.	začína od tónu A (bežne od G)
27/22-28/23	<i>Prechváľnyji múčenicy</i>	Štvrtok, večiereň	1	znam.	
28/23-24	<i>Jehdá ot dréva</i>	Veľ.Piatok, večiereň	2	znam.	
28/24	<i>Dóme ^JEyfrátov</i>	Ned.Otcov, večiereň	2	znam.	
28/24-29/25	<i>Vélija krestá</i>	Nedeľa, večiereň	3	znam.	
29/25	<i>Krasoťi d'ívstva</i> (sidálen)	4. nedeľa po Pasche, utiereň	3	bolh.	Podľa súčas. gr. a rus. typika sa spieva vždy v nedeľu 3. hlasu
29/25-26	<i>Jáko dóbl'a</i>	sv. Juraj, večiereň	4	znam.	
29/26	<i>Dál jesí známenije</i>	Piatok, utiereň	4	znam.	
29/26-30/27	<i>Zvannyj svýše býv</i>	sv. Peter a Pavol	4	znam.	
30/27-28	<i>Choťich slezámi</i>	Streda po 4. pôstnej nedeli, večiereň	4	znam.	
30/28-31/29	<i>Udivísja Iósif</i> (sidálen)	Nedeľa, utiereň	4	bolh.	
31/29	<i>Skóro predvarí</i> (sidálen)	Streda, utiereň	4	bolh.	
31/29	<i>Rádujsja živonósnyj kréste</i>	14.9.	5	znam.	
31/30-32/31	<i>Prepodóbne ótče</i>	sv. Theodosia	5	znam.	
32/31-32/32	<i>Ánhel'skija predídut</i>	20.12., utiereň	6	znam.	
32/32	<i>Trétij déň</i>	Nedeľa, utiereň	6	znam.	
32/32-33/33	<i>Vsé upovánije</i>	1. 11., večiereň	6	znam.	
33/33-33/34	<i>Kto ti Spáse rízu razdrá</i>	Služba Otcov	6	znam.	
33/34-34/35	<i>Nenačájemaja žitijá rádi</i>	Veľká streda	6	znam.	
34/35	<i>Ne k tomú</i>	Utorok a Štvrtok, večiereň	7	znam.	
34/35-36	<i>O preslávnoje</i>	14.9.	8	znam.	
34/36	<i>Čto vas narečém</i>	Pondelok, utiereň	8	znam.	
34/36-35/37	<i>Hóspodi ášče ina sudišči</i>	Nedeľa, utiereň	8	znam.	
35/37	<i>Múčenicy Hospódni</i>	Nedeľa, večiereň	8	znam.	
35/37-38	<i>Vozléh na pėrsi</i> (sidálen)	26.9. , utiereň	8	bolh.	
35/38-36/39	<i>Povel'ınnoje tájno</i> (sidálen)	25.3. + akatist	8	bolh.	

Spevy sviatkov

č.listu/obr.	Názov spevu	Liturg. miesto	Hl.	Typ	Poznámky
36/40	<i>Vsjáčeskaja denes + Sláva vo výšnich</i>	Utieraň, po 50. žalme	2, 6	znam.	25.12. Kristovo Narodenie
37/41- 41/50	Kánony Narodenia	Utieraň	1	znam.	Irmosy oboch kánonov striedavo
39/46	Kondak Narodenia	Utieraň, po 6. piesni	3	znam.	Výnimočný prípad použitia znamenného nápevu pre kondak
41/50	Svitílen <i>Posiľil jest' nás</i>	Utieraň po kánone	1	znam.	
41/50- 42/51	Stichira <i>Denes Christos</i>	Utieraň, Chvály	2	znam.	
42/51- 43/53	Kánon Obrezania	Utieraň	2	znam.	1.1. Kristovo Obrezanie
43/53 - 54	Stichira <i>Boh Slóvo</i>	Utieraň, po 50. ž.	6	znam.	6.1. Bohozjavenie
43/54- 47/62	Kánony Bohozjavenia	Utieraň	2	znam.	
47/62- 48/63	Stichira <i>Denes Christós</i>	Utieraň, Chvály	2	znam.	
48/63- 50/67	Kánon Stretnutia	Utieraň	3	znam.	2.2. Stretnutie Pána
50/67- 68	<i>Mnóžestvo sod'jannyh</i>	Utieraň, po 50. ž.	6	znam.	Predpôstne a pôstne obdobie
50/68	Polyelej	Utieraň	-	-	iba text
51/69-70	<i>Na ricí vavilonstej</i>	Utieraň	?8	znam.	
51/70- 52/71	9. Irmos nedele blud. syna	Utieraň	2	znam.	
52/71- 53/74	Kánon nedele mäsopestnej	Utieraň	6	znam.	
53/74- 54/75	<i>Pokajánija + Na spasénija</i>	Utieraň, po 50. ž.	8	znam.	za týmto nasleduje <i>Mnóžestvo sod'jannyh</i> , str. 50/67
54/75	Prokimeny pôstne	Nedeľa, večiereň	8	znam.	
54/75-76	<i>Da sja isprávit molítva mojá</i>	LVPD	2	bolh.	
55/77-78	Cherubik <i>Nýňi síly nebésnyja</i>	LVPD	?	znam.	
55/78- 56/79	Kinonik <i>Vkusíte i vidíte</i>	LVPD	?	znam.	
56/79	<i>Blahoslov'ü Hóspoda</i>	LVPD	?	znam.	
56/79- 57/81	<i>O tebi rádujetsja</i>	Liturgia Bazila Veľ.	8	bolh.	
57/81- 58/84	Kánon 3. nedele pôstu	Utieraň	1	znam.	
58/84- 59/86	Kánon A. Krétskeho	Utieraň	6/8	znam.	pomedzi základné irmosy kánonu je vložená trojpieseň
59/86- 62/91	Kánon Zvestovania	Utieraň	4	znam.	25.3. Zvestovanie Bohorodičky
62/91- 63/93	Kánon Lazarovej soboty	Utieraň	8	znam.	Veľký týždeň
63/93- 64/96	Kánon Kvetnej nedele	Utieraň	4	znam.	
65/97-98	Trojpieseň Veľ. Pondelok	Utieraň	2	znam.	
65/98- 66/99	Dvojpieseň Veľ. Utorok	Utieraň	2	znam.	
66/99- 66/100	Trojpieseň Veľ. Streda	Utieraň	2	znam.	
66/100- 68/104	Kánon Veľký Štvrtok	Utieraň	6	znam.	
68/104- 69/105	Trojpieseň Veľký Piatok	Utieraň Strastí	6	znam.	
69/105	Posledné stichiry na Chválach	Utieraň Strastí	6	znam.	len stichiry na <i>Sláva. I nýňi.</i>
69/106- 71/109	Kánon Veľkej Soboty	Utieraň Jeruzalem.	6	znam.	
71/109-72/111	<i>Priidíte ublažím Iósifa</i>	Utieraň Jeruzalem.	5	bolh.	<i>Sláva. I nýňi.</i> na sídálny nápev. Fity sú bez nôt, len naznačené „0“
72/111	Svitílen <i>Plótiju usnív</i>	Utieraň Paschy	5	bolh.	Paschálne obdobie
72/112- 73/114	Kánon Tomášovej nedele	Utieraň	1	znam.	
73/114- 74/116	<i>Tebé od'ijuščahosja svítom</i>	Večiereň	5	bolh.	aj na veľkopiatočkovej večierni; Fity vynechané, neoznačené.
74/116- 76/119	Kánon Nedele myronosičiek	Utieraň	2	znam.	
76/119- 77/121	Kánon Nedele porazeného	Utieraň	3	znam.	
77/122- 79/125	Kánon Stredy Prepolovénija	Utieraň	8	znam.	
79/125- 80/127	Kánon Nedele Samaritánky	Utieraň	4	znam.	
80/127- 81/130	Kánon nedele Slepého	Utieraň	5	znam.	
81/130- 82/132	Kánon Nenebovstúpenia Pána	Utieraň	5	znam.	

č.listu/obr.	Názov spevu	Liturg. miesto	Hl.	Typ	Poznámky
82/132- 83/134	Stichira Päťdesiatnice <i>Priidíte triypostásnomu</i>	Večiereň	8	bolh.	
83/134- 86/139	Kánony Päťdesiatnice	Utieraň	7/4	znam.	
86/139- 140	<i>Carjú nebésnyj</i>	Utieraň	6	bolh.	
86/140- 87/142	Kánon sv. Onufriovi	Utieraň	4	znam.	Iné sviatky
87/142- 89/146	Kánony Narod. Jána Krstiteľa	Utieraň	4	znam.	
89/146- 91/149	Kánony sv. Petra a Pavla	Utieraň	4/8	znam.	
91/149-150	<i>Proobrazúja voskresénije</i>	Utieraň, po 50. ž.	6	znam.	6.8. Preobražénije Hospódne
91/150- 93/154	Kánony Preobražénia	Utieraň	4	znam.	
93/154- 94/156	Stichiry <i>Ó dívnoje čúdo</i>	Večiereň	1	znam.	15.8. Uspenie Bohorodicy
94/156- 95/158	<i>Bohonačálnym manovénijem</i>	Večiereň	1-8	znam.	Nápev na všetkých 8 hlasov
95/158- 98/163	Kánony Uspenia	Utieraň	1/4	znam.	
98/163	<i>Sěj deň Hospódeň</i>	Utieraň, po 50. ž.	6	znam.	8.9. Narodenie Bohorodičky
98/163- 100/167	Kánony Nar. Bohorodičky	Utieraň	4/8	znam.	
100/167- 101/169	Stichiry <i>O dívnoje čúdo ...</i>	Utieraň, Chvály	1	znam.	
101/169- 103/174	Kánon Kríža	Utieraň	8	znam.	14.9. Pozdvihnutie sv. Kríža
103/174	Stichira <i>Sé dnes proischódit</i>	Utieraň	6	znam.	
104/175	Stichira <i>orádujutsja s námi</i>	Utieraň, po 50. ž.	6	znam.	1.10. Pokróv Bohorodicy
104/176- 105/177	II. kánon Pokrovu	Utieraň	8	znam.	
105/178- 106/180	Kánon sv. Michala	Utieraň	8	znam.	8.11. sv. Michala
106/180- 107/181	Stichiry <i>Id'že osiňájet,</i> <i>Blažím ťa Bohoródice</i>	Utieraň, Chvály	5	bolh.	
107/181- 109/185	Kánon Vovedenia	Utieraň	1	znam.	25.11. Vovedenie Bohorodičky
109/185- 186	Kánon Nikolajovi	Utieraň	2	znam.	6.12. Nikolaj
109/186- 110/18	Stichiry <i>Kíimi pochvál'nymi</i>	Večiereň	2	znam.	
110/188- 111/189	<i>Človeče Bóžij</i>	Večiereň, stichovna	6	znam.	
111/189- 190	Kánon Počatia	Utieraň	1	znam.	9.12. Počatie Bohorodičky
111/190- 113/194	Kánon nedele Otcov	Utieraň	6	znam.	Nedeľa Otcov Fity bez nôt, len ozn. θ
113/194- 114/195	Kánon ned. pred Bohozjav.	Utieraň	6	znam.	Nedeľa pred Bohozjavením
114/195- 117/200	Kánony proseb. Bohorodičke	?	2/8	znam.	
117/200	Stichira na kľatbu heretikov		4	znam.	

-/201 - 202	Obsah				
-/203	Alfavit irmologisánija				Vlastnícky podpis